

Gałczyńskiego Konstantego Ildefonsa

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1957

Opis

Konstanty Ildefons Gałczyński (1905-1953) - poeta. Urodził się w Warszawie, w domu przy ul. Mazowieckiej 11. Jako siedmiolatek, kontynuując tradycje rodzinne, rozpoczął naukę w Szkole Technicznej Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej przy ulicy Chmielnej. Przerwał ją jednak wybuch I wojny światowej, kiedy to cała rodzina została ewakuowana do Moskwy. Tam podjął naukę w Szkole Komitetu Polskiego, kierowanej przez Władysława Giżyńskiego. Do Warszawy wrócił w 1918 roku - zamieszkał wówczas w dawnym domu swojej babki przy ul. Towarowej i kontynuował naukę pod kierunkiem W. Giżyńskiego w jego szkole na Wierzbnie. W 1923 roku zadebiutował wierszem "Szturm" opublikowanym na łamach dziennika "Rzeczpospolita" (dział literacki prowadził tam wówczas Kornel Makuszyński). W tym samym roku zdał maturę i został przyjęty na Wydział Filologii Angielskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Swoje utwory drukował na łamach różnych czasopism, m.in. "Cyrulika Warszawskiego", gdzie po raz pierwszy użył pseudonimu Karakuliambro. Z tego okresu twórczości pochodzą takie utwory, jak "Serwus, madonna", "Ulica Towarowa", "Podróż do Arabii Szczęśliwej" oraz "Osiołek Porfirion", wydany w "Bibliotece>Kwadrygi<", grupy poetyckiej, z którą był związany. W 1930 roku w cerkwi na Pradze poślubił Natalię Awałow i rok później obydwójce wyjechali do Berlina, gdzie został pracownikiem Konsulatu Generalnego RP. Do kraju powrócił dwa lata później, jednak kłopoty finansowe spowodowały prawie natychmiastowy wyjazd do Wilna, gdzie zaprzyjaźnił się z Hanką Ordonówną. W lipcu 1936 roku powrócił do Warszawy a konkretnie zamieszkał wówczas z rodziną w - jeszcze podmiejskim - Aninie. Pierwszy dom stał na Nowych Parcelach, przy ulicy Legionów, do­pie­ro zaprzyjaźniony z nim rysownik Jerzy Za­ru­ba znalazł to wymarzone lokum przy ul. Leśnej 18. Rok później ukazał się pierwszy duży tom poety, zatytułowany po prostu "Utwory poetyckie". 17 IX 1939 roku dostał się do niewoli rosyjskiej i został wywieziony do kozielska. Dzień wcześniej zdążył napisać jeden ze swoich najbardziej znanych wierszy - "Pieśń o żołnierzach z Westerplatte". Po kilku tygodniach - w drodze wymiany jeńców rosyjskich - dostał się do niewoli niemieckiej, w której pozostał do zakończenia wojny. Podczas pobytu w obozie powstało kilkanaście utworów, głównie lirycznych wierszy, m.in. "Srebrna akacja" i "Dzika róża". Do kraju powrócił w 1946 roku, mieszkał w Krakowie i Szczecinie, współpracował z "Przekrojem" (słynny "Teatrzyk Zielona Gęś", który w latach 1946-50 miał łącznie 160 "odśłon"), "Szpilkami" i "Odrodzeniem". W 1948 roku na dobre powrócił do stolicy i zamieszkał w al. Róż. Doświadczenia wojenne sprawiły, że podjął w swych utworach tematykę patriotyczną. Na początku lat 50-tych "dostosował się" do wymogów ustroju - opiewał

socjalizm, realizując w swych utworach założenia i zalecenia tej doktryny. Najślynniejszym wierszem z tego okresu jest "Ukochany kraj", który z muzyką Tadeusza Sygietyńskiego stał się jedną z wizytówek zespołu "Mazowsze". Dużo wówczas przebywał w swojej ulubionej leśniczówce "Pranie" niedaleko Rucianego Nidy. Tam odpoczywał od aktualnej tematyki - wprawiała go w nastrój nostalgiczny, czego wyrazem jest zapewne poemat "Kronika olsztyńska". Pod koniec życia poświęcił kilka wierszy odbudowywanej stolicy. Zmarł w Warszawie w efekcie trzeciego zawału serca.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 2 A, rząd 10, miejsce 18. Wraz z nim pochowana jest ukochana żona Natalia (1913-1976).

Upamiętnienia:

al. Róż 6 - frontowa ściana budynku, w mieszkał i tworzył w latach 1948-1953 - tablica z granitu (odsłonięcie - 13 XII 1968).

Do 1979.01.01 jego imię nosiła dzisiejsza ul. Zielonej Gęsi.

Ciekawostki

Uliczka na tyłach Nowego Świata, powstała wraz z zabudową jego podwórek od strony Wisły w latach powojennych. Miała stanowić pasaż spacerowy, z biegiem lat stała się zapomnianym parkingiem dla mieszkańców okolicznych bloków.

Stan obecny:

Nr 2: **Blok osiedla Nowy Świat Wschód.** Powstał ok. 1960 wg proj. Zygmunta Stępińskiego wraz z zespołem.

Nr 4: **Blok osiedla Nowy Świat Wschód.** Powstał ok. 1960 wg proj. Zygmunta Stępińskiego wraz z zespołem.

Nr 6: **Blok osiedla Nowy Świat Wschód.** Powstał ok. 1960 wg proj. Zygmunta Stępińskiego wraz z zespołem.

Nr 8: **Blok osiedla Nowy Świat Wschód.** Powstał ok. 1960 wg proj. Zygmunta Stępińskiego wraz z zespołem. Na ścianie niewielka kapliczka z obrazem świętego.

Nr 10: **oficyna kamienicy z Nowego Świata.**

Data nadania nazwy: 1957.05.28
